

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok, gazdasági egyleti tagok- és közs. elöljáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm-ként 6 fillér.
Többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
két szer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **BETEGH PÁL** könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz.

és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

A gyermekvédelemről.

I.

Egyik nemzedék szüli a másikat s fejlődési eszközeinek helyes megválasztása — és alkalmazásában rejlik növekedésének és boldogulásának titka.

A népek és nemzetek életében irányító szerepök van a fejlődés eszközeinek, mely eszközök közt úgy állami, mint faji szempontból fontos szerepe volt, van és lesz a gyermekvédelemnek.

De a milyen hatalmas eszköze a gyermekvédelem a nemzedékek testi és erkölcsi fejlődésének, ép oly eltérők erre nézve a nézetek s maga a gyakorlati kivitel az életben s ez okból igen különbözők az eredmények is. Különbözők az eredmények s így általános hatásuk elégtelen, mert az érdekelt tényezők külön-külön igyekeznek rányomni a gyermeki élet fejlődésére egyéniségükből eredő, osztályérdekeket szolgáló külön céljaik- törekvéseiknek bélyegét, aminek eredménye rendszeren a szélsőségekben járó egyoldaloság. — Pedig e szép, nagy horderejű kérdésnek családi, társadalmi, egyházi és állami életünkre nézve olyan dominálnak kellene lennie, hogy kicsinynek, nagynak úgy éljen lelkében, mint egy erős nemzeti öntudatnak tettekre ösztönző rugója, mint a nemzetfontartó erőnek egyik hatalmas forrása.

Ezért egyaránt része van — kellene, hogy legyen aránylagos fölösztásban — e

kérdés megoldásában szülőnek, iskolának, egyháznak, állam- és társadalomnak. — Há e tényezők egyenként és egymással karöltve, egy közös cél felé törekedve, egymást kisegítve állanak az ügyben sorompóba, akkor a népmozgalmi statisztika a gyermekhalandóság és erkölcsi romlottság rovatainak kitöltésére-évről évre örvedetesen kevesebb számot találna.

De fájdalom, nem így van. Sajnosan tapasztaljuk, hogy az említett tényezők a gyermekvédelem tekintetében nemcsak, hogy nem járnak el egyöntetűen, sőt kevés kivétellel nem is foglalkoznak érdemlegesen e kérdéssel. A mindennapi életnek pedig ez okból való vizsgálása ijesztő képet tár elénk. E kép a mai állapot: az okozat.

Lássuk e kép egyik részét: a testi nevelést a csecsemő, a 3—6, illetve 7—14 éves korban.

A csecsemők testi nevelése úgy a táplálkozást, mint a tisztaságot illetőleg nem rendes, sőt elhanyagolt; ugyiszólva az Istenre és az időjárásra van bízva.

Ha a gyermeki gyenge gyomor, a nem neki való, sokszor kevésbé tápláló és rendetlenül adagolt táplálékot csodálatos módon kibírja s a nyári időszak a gyermek által megkeresett fürdőjével eléggé megedzi a kis polgárt, akkor a fátum hatalmában vakon bizó szülő azt mondja: ez a gyermek életre való. —

Ezzel kimerítően körülírtam a csecsemők testi nevelését. A nép nagy rétegénél, sajnos, ez ennyi és nem több.

A 3—6 éves korban a testnevelés népünkönél szintén sok kívánni valót hagy fenn étkezés, ruházat és tisztaság dolgában.

A kis gyermek e korban rendszerint az egész ház népének rendelkezik, a reggeli és estéli pálinkából ő veszi ki előbb a részét, hogy „erősödjék”. — Nyárban pedig felügyelet nélkül kertészkedik, úgy annyira, hogy Isten őzri egész faluk gyermekeseregét a vérhas- és egyéb halálos végű gyomorhajóktól. — Felpuffadt, sárga, beteges kinézésű, kifejezéstelen, bágyadt nézésű gyermekekkel találkozunk léptenyomon a községekben s már ebből biztosan következtetjük, hogy jó gyümölcs-termésre van kilátás. Ha statisztikával foglalkoznánk, összehasonlítást tennék a gyümölcsöt hozó és nem hozó évek gyermekhalandóságát illetőleg; feltűnő különbség lenne az eredményben, ez utóbbi évek javára, csak egy vidéken is.

A fürdőzés szintén napirenden van reggeltől estig felügyelet nélkül gyors egymásutánban. Nem csoda, ebben a téli fürdés is előlegezve van.

A ruházat áll télben, nyárban szellős nadrág- vagy köntösképből, melyeknek fő kelléke nem a melegtartás, hanem a cifra-ság. Bizonyosága ennek a szem-, fej-, tüdő- és gyomor katarással kinlódó gyermekesereg. Ezek annyira kimerítik a gyermek testi erejét, ellenálló képességét, hogy a különben enyhe lefolyású járványos be-

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGÁJA.

A fogbetegségekről.

— A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája. —

A gyökérfolyás egyike a legelterjedtebb betegségeknél, ennek még több fog esik áldozatul, mint a fogszúnak. Ezen betegség kezdődik azzal, hogy a fogakra fogkő rakodik le, az a foghúst izgatja, gyuladása hozza. Ennek következtében a foghús megpirosodik, megdagad és meglazul, nem fekszi meg többé szorosan a fog nyakát; tehát a fog és az iny közé ételmaradék megy be, amely ott erjedésbe jön. Az erjedő anyag a foggyökereket gyuladása hozza, minek következtében az lassan kiemelkedik a fogsejtől, mindhosszabb lesz, meglazul és végre kihull. A fogaknak ezen módon való elpusztulása nagyon gyakori betegség és rendszeren a legjobb korban levő egyéneket támadja meg, 30—40 év között. Már a nagyközönség is észrevette ezen betegség konok voltát és próbál is védekezni ellene mindenféle cifra nevű szájjalvezzel, fogpasztákkal. Pedig egyedül a racionalis védekezés a fogkőnek rendszeres letisztítása, ahol pedig a betegség már előrehaladt, úgy hogy a fogak már lógnak, ott is lehet még segíteni bizonyos gyógyszerek rendszeres alkalmazásával, úgy hogy néha még 15 évig is megtarthatók a fogak működésre képes állapotban.

Tehát ezen oldalán kell a bajt megfogni, hogy ellene magunkat megvédehessük. Mert ha már nagyon előrehaladt a betegség, akkor a se-

gítség is édeskevés lehet, sőt miután a fogak nagyon lógnak és az illetők emiatt rágni nem képesek, rövid idő alatt gyomorhurutot kapnak, annak minden szomorú következményeivel és örökös betegeskedéssel. Ezt mindenki elkerülheti, ha fogait a lerakódásoktól évenként legalább egyszer alaposan megtisztíttatja. Elég könnyű, fájdalomtalan és olcsó eljárás, mindenkinek jó lelkiismerettel ajánlhatom.

A kisgyermek fogai már a 3. évtől kezdve igen gyakran megszuvasodnak és fájni kezdenek, úgy hogy nem ritkán már 3—4 éves gyerekek fogait ki kell húzni. Ez roppant nagy hatással van a gyerek fejlődésére, mert az első foghuzástól megijed, azután még ha van is rossz foga, ezt eltitkolja, amíg majdnem mind rosszak lesznek. Már hét éves korában nő az első állandó foga, amely rendszeren a többi rossz fogtól megbetegedik. Ugy hogy mire a fogváltás befejeződnék, alig van az illetőnek egy ép fog a szájában. Hogy milyen káros következtése van ezen szomorú jelenségnek a jövő nemzedék fejlődésére, az könnyen belátható. Ugyanis a rossz fogu egyén nem képes az ételeket megrágni, tehát azok nagy darabokban jutnak a gyomorba, ott meg nem emészthetnek, sőt káros izgatást és korai gyomorhurutot okoznak. Azért látjuk, hogy a rosszfogú fiatal egyén rendszeren gyöngébb, halvány, beteges. Mert éppen a fiatal korban van nagy szükség a test táplálására, miután az növekedik is. Tehát a szülőknél mindent el kell követniük arra, hogy a tejfogak a gyerekek szájában megmaradjanak és pedig mű-

ködésre, azaz rágásra képes állapotban. Eunek csak két módja van.

Fontos a tejfogaknak korai, azaz olyan időben való megtömése, a midőn azok még nem fájtak és bizonyos gyógyítószerekkel való kezelése. Tapasztalataimból kifolyólag mint általánosan alkalmazható a gyógyszeres kezelést ajánlom. Mert a tömés a gépek alkalmazása miatt csak 6 éven felüli, értelmes gyerekeknél vihető keresztül, miután az mégis a pátiens részéről bizonyos türelmet és jóakaratot igényel. Az általam gyakorolt gyógyszeres kezelés pedig rövid idő, 2—3 perc alatt alkalmazható, teljesen fájdalommentes és hatása föltétlenül bizonyos. Igen nagy előnye az, hogy még a legkisebb gyereknél is könnyen alkalmazható, mert hogy azok szájukat 2—3 percig nyitva tartás, az nekik még örömet szerez. Ezen gyógyítással pedig biztosan elérjük azt, hogy a fogszű tovább nem terjed, s így a tejfog megmarad, amíg a fogváltás ideje elkövetkezik. Ezáltal kikerülhet az első állandó zápfog megszuvasodása és így bizonyára jó fogakhoz jut a jövő generáció. Ez pedig annak testi és bátran merem mondani, szellemi fejlődésére olyan előnyös befolyással fog lenni, hogy eléggé melegen nem tudom a szülők figyelmébe ajánlani ezen biztos gyógyító eljárást. S határozottan állítom, hogy a gyerekek jövőre üdvösebb és hasznosabb tevékenységet semmi más módon nem fejthetnek ki, mint ezzel. Csak azon kell csodálkoznom, hogy eddigelé olyan kevés figyelembe részesült ezen áldásos gyógyítás.

Dr Kovács Géza.

tegségek is megtizedelik némely község gyermeklétszámát.

A 6—14 éves korban a testi nevelés általánosan ezzel fejezhető ki: tuleröltetés.

A ki figyelemmel kíséri a székely gyermek foglalatosságát, arra a meggyőződésre jut, hogy itt — mindkét nemből — a serdülő nemzedék fele nem neki való munkakörben él, nem testi erejéhez való munkára van fogva. A gazdasági és háztartás körüli munkák sokfélesége és sokszor nehéz voltáról bizonyosságot tehetnek azok a jobb sorsra érdemesebb 10 éves szolgálók és szolgálók, kiknek szülői nagyobb részben nem is olyan földhöz tapadt szegények.

Homoródszentmárton, 1904. dec. 14.

Gyórfi István.

Ujabb adófizetési halasztás. Többször volt már szó azon kedvezményekről, melyeket a pénzügyminiszter az ex-lex idejéből származó adóhátralékok befizetésére engedélyezett. Az előző intézkedésekben kitűzött határidők már lejárván, most a pénzügyminiszter újabb rendeletet adott ki a pénzügyi hatóságokhoz, hogy mindazok, kiknek évi adója a 100 koronát meg nem haladja és az ex-lex idejéből származó hátralékuk befizetésére adandó halasztásért az eredetileg kitűzött határidő alatt nem folyamodtak, tekintettel a folyó évi rossz termésre, 1905. évi szeptember hó végéig fizetési halasztást nyerhetnek, ha az iránt az illetékes pénzügyigazgatóság útján legkésőbb folyó hó végéig folyamodnak.

Gazdasági Egyletünk közgyűlése.

Vármegyénk egyik legfontosabb (életszükségleteinkről gondoskodó) egyesülete tartotta meg őszi rendes közgyűlést a héten; ez az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület, melynek elévülhetetlen érdemeket szerzett nagytekintélyű elnöke: Hollak Arthur főispán, aki ezuttal is — mint mindig — körültekintő bölcseséggel elnökölt a közgyűlésen.

Gazdaközönségünk egy része immár teljes bizalommal viseltetik egyesületünk vezetésére iránt, mert meggyőződött, hogy sorsával nemcsak törődnek, hanem azon hathatósan segíteni is akarnak és tudnak. Nem politizáló, szószaporító testület ez az egyesület, hanem a székely népelet bajainak gyökeres orvoslója. Ide sorakozzék tehát minden egyes gazda, aki az általános helyzet javítása révén, önmaga sorsán is segíteni kíván, mert egyesülésben van az erő. Ne szüntőn az érdeklődés, hanem fokozódjék. Hiszen egy év alatt is meglepően szép az apostolkodó lelkiismeretes vezetők működése. Előre tehát; csak tovább, tovább! . . .

Hollak elnök a közgyűlést megnyitván, örömeinek ad kifejezést azon nagy érdeklődés felett, melyet a társulat ügyei iránt a tagok tanúsítottak; biztositékát látja ebben annak, hogy az egyesület működése a gazdatársadalom részéről elismerésben részesül. Majd a közgyűlés egyik legfontosabb tárgyáról, az alapszabályok némely pontjának megváltoztatásáról, valamint a jövő év munkatervéről és a költségvetés megállapításáról tesz említést. Kéri a tagokat, hogy az előterjesztendő tárgyakat kellő figyelemre méltatva tárgyalják, a kiegészítendő választmányba az egyesület ügyei iránt mindig érdeklődő tagokat válasszanak és felkéri a titkárt az 1905. évi munkaprogramm előterjesztésére, a melyet a közgyűlés egész terjedelmében elfogadott.

Hlatky Miklós titkár előterjesztése szerint, hogy az egyesület alapszabályszerű céljait inkább megközelíthesse, az első teendőik közé tartozik a jövedelmek fokozása s ezzel kapcsolatosan a tagok szaporítása. A vármegye törvényhatóságát

megkeresik, hogy az ebadóból bizonyos összeggel az egyesületet segítse.

2. Terjeszteni fogja a földmivélsügyi Miniszter által e célra adományozott 300 K felhasználásával, a gazdák között a gazdasági ismereteket, mi célból 24 községben 40 gazdasági irányú felolvasást tartat, a titkár, törv. hat. állatorvos, ügybuzgó lelkészek és tanítók által, elősegíti szövetkezetek, gazdakörök alakulását.

3. Rendezni fog egy faipari tanfolyamot; a földmivélsügyi Miniszter 400 K adománya, 100 koronával az egyesület jövedelmeiből pótlendő.

Üszöket fog bevásárolni alapjából, melyeket kedvezményes fizetési feltételek mellett fog kiadni a kisgazdáknak. Gyalakuta, Balavásár, Kelemenelke, a két Kend előjárósága jó előre értesítendő arról, hogy kiküldöttjeik ápril végén kiszállnak üszök vásárlása végett.

5. A szütygulyát ez évben is fentartjuk és lehetőleg fejlesztjük, költségvetésében mutatkozó hiány fedezése végett megkeressük a székelyföldi min. kirendeltséget, valamint az iránt is, hogy a legelő rendezésben az egyesület segítse.

6. A lótenyésztés fejlesztése végett lépéseket teszünk egy csikólegelő létesítésére.

7. Kisgazda tagjaink között kedvezményes áru, esetleg ingyenes vetőmagot osztunk ki oly formán, hogy a 6 éves ciklusban lehetőleg minden tag részesüljön némi kedvezményben.

8. Tagjaink részére a tűz- és jégkár biztosításoknál, gépek beszerzésénél kedvezményt törekszünk kinyerni.

9. Az állattenyésztés emelése céljából a vármegye különböző pontján kiállításokat rendezünk, a kiállítások alkalmával a kisgazdákat pénzdíjak helyett gépekkel, gazdasági eszközökkel jutalmazzuk. A székelykereszturi bikakiállítás segélyt még ez évben kérjük.

10. Szántás versenyeket rendezünk, vidékenként egy-egy minta trágyatelepet létesítünk.

11. A gyümölcsfa tenyésztés előmozdítása végett kérvényt intéztünk a földmivélsügyi miniszterhez, hogy a vármegyebeli áll. gyümölcsfa csemete kertekből kikerülő gyümölcsfák vagy ingyen, vagy kedvezményes áron egyesületünknek engedtesse át és hogy a beszüreti szilvafa szaporítása nagyobb mérvben eszközöltessék.

12. A székelyföldi min. kirendeltség megkerestetik, hogy a baromfi állomány javítása végett nemes him baromfiakat osszon ki a kisgazdák között, tiszta vérű tenyészeteket egyes értelmesebb gazdák bevonásával létesítsen.

13. A székelyföldi min. kirendeltséget segély akciójában támogatja.

14. Gazdasági kérdéseket állandó figyelmére méltatva, közbe jár oly gazdasági közvélemény kialakulására, a mely a vármegye és az ország érdekeinek megfelel.

(Vége köv.)

Egyházi élet

Egyházi estély. A székelyudvarhelyi ev. ref. egyház dec. 18-án d. u. 5 órakor a ref. kollegium tornacsarnokában tartja harmadik egyházi estélyét. A rendezők a következő érdekes műsort állították össze: 1. A gyülekezet éneke: Nagy Isten téged. . . XXX. dics. 2. Elnöki megnyitó. 3. Szaval Dózsa Sárka. 4. Felolvasás: a 16 ik század vallásos költészete. Tartja Nagy Elemér koll. tanár. 5. Ének: Gál Jenő koll. s. tanár. 6. Szaval: Benedek Aladár koll. tanuló. 7. Zárszó. 8. Ének: Áld meg Ur Isten. . . Éneklő a gyülekezet. Belépés ingyenes. Kegyes adományok a ref. leányiskolai szegény gyermekek felségélyezésére köszönettel fogadtatnak. Rendezők: Holstein Simonné és Csizsér Margit.

Irodalom.

A „Zenélő Magyarország” zeneműfolyóirat ez évi utolsó füzete most jelent meg, s következő zenemű-udvarhelyi közlöny: I) „János vitéz” Dr. Kaesóh Pongrác daljátékából Bagó dalát. II) Fekete István „Édes anyám rózsát küldött egy csillagos este magyar dalát III) Gallozzi F. „Lurgia” című, rendkívül bájos, széles tonusu olasz keringőt, a fővárosi elit zenekarok egy kivánabb műsordarabját. 24 gazdag tartalmú füzet egy évfolyamban 250 zeneoldallal tartalommal 12 korona. — Egyes próba füzet 60 fillér — fél-évre 12 füzetre 6 K. negyedévre 6 füzet 3 korona. Az új-évvél meginduló XII évfolyamra előfizetések már elfogadtatnak. Legszebb karácsonyi ajándék minden zongorázónak a „Zenélő Magyarország” most megjelent díszesen bekötött XI évfolyamu kötete. A két ujnyi vastag — gazdagon aranyozott díszlábba kötött kötet 250 zeneoldalon tartalmazza az 1904 évi zenetermek zongora- s daludvarhelyi legjavát, a legszámtottevőbb hazai és külföldi zeneszerzők — zongora — ének s hegedűre írt műveiből, és pedig 27 magy. nótát — 6 műdalt — 9 vidgal és kuplét — 8 operett-opera és melodramát — 5 indulót — 4 keringőt — 4 különféle táncot — 2 csárdást — 1 francia négyest — 16 salondarab a ábrándot és 3 hegedű művet. Ára dus aranyozású díszkötésben 15 korona Füze 12 korona. A minden zongorázónak felette értékes kötet a legmodernebb zeneműudvarhelyi-akat hozza s annyit — amennyit zeneműkereskedésben csak 100 koronáért lehet összevásárolni. A „Zenélő Magyarország” eddigi 11 évfolyamai mind egészben is vagy a 177 füzet egyenként — 60 fillérével folyton kapható. Arról terjedelmes kimerítő jegyzék, ugy minden legujabb zenetermekről jegyzékek bárhoval ingyen és bérmentve küldetnek, megrendeléseket, minden nyomtatásban megjelent bármilyen zeneművekre a legolcsóbb s leggodonosabb kiszolgálás mellett elintézi a „Zenélő Magyarország” (Kökner Ede) zeneműkiadóhivatala Budapesten József-körút 22/24.

Különfélék.

— A „Székely-Udvarhely” karácsoni Almanachja. Lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala m. t. olvasóközönségünk tíz éves támogatását némiképp meghálálni óhajtván, elhatározta, hogy karácsonkor minden egyes előfizetőnek Almanachot küld ajándékkul. Ezen Almanach 8-ad réttü, 6—7 ivnyi terjedelmű, finom papírra nyomtatott mű lesz, Margitai Tivadar festőművész cimlapjával. — Tartalmazni fogja az 1905. esztendő teljes naptárát, az év illusztrált történetét, valamint prózai és verses dolgozatokat: Krudy Gyula, Sas Ede, Heltai Jenő, Kemény Simon, Nádas Bela, Farkas Imre, Földes Imre, Köhalmi Béla, Pallos Árpád és Szilágyi Ferentől. — A tartalmas és igen csinos kiállítású Almanach karácsoni számunkkal egy idejűleg kerül szétküldésre s megkapják mindazon előfizetőink, kik ezévre előfizettek vagy folyó hó 20-ikáig esetleges hátralékaikat kiegyenlítették. — Egyuttal arról is értesíteni kívánjuk m. t. olvasóinkat, hogy a karácsonra hirdetett Emlék-Albumot 1905. évi husvétkor fogjuk szintén ajándékkul megküldeni jövő évi előfizetőinknek. — Az Emlék-Album számára tehát ismét megnyitjuk a tért m. t. olvasóink és munkatársaink előtt s dolgozataikat tisztelettel kérjük. — továbbra is elfogadjuk. Különösen szeretnőc, ha minden egyes olvasónk és munkatársunk írja az Emlék-Albumba néhány sort. Ezért is kérjük tehát nagybecsű támogatásukat.

— Jung-Cseke Lajos apát kitüntetésére. Már megemlékeztünk azon jól megérdemelt kitüntetéséről, melyben a királyi kegy Jung-Cseke Lajos helybeli apát-főesperest közelebbről részesítette. A kitüntetést a vármegye minden részében megelégedéssel fogadták, mert az apát mindenkor megvédte saját álláspontját, de sohasem a mások rovására, mások megbántásával. Valóságos ünnepies hangulat vonult végig vármegyénk törvényhatósági bizottságának csütörtöki közgyűlésén, mikor kishalmgyi Hollak Arthur főispán az apát mellére tüzte a III. oszt. vaskorona-rendet igen szép beszéd kíséretében. Lelkes eljénzés zuggott fel a díszteremben; a király iránti hála és az érdemes apát személyét illető elismerés hangján. Majdnem félszáz esztendő óta teljesíti nemes hivatását Jung-Cseke Lajos apát egyháza, mint a közélet terén, ahol mindig a békét kereste s azt a kapcsolatot, amely összeköti a jóindulatu embereket a helyes közéleti munkásságban és nem szétválasztja. Tanulságos, tartalmas beszédben köszönte meg a mi jó királyunk kegyelmességét, melyből kifolyólag kitüntetésre érdemesítette. Részünkről is csatlakozunk a sok oldalról jövő üdvözlöthez s ismétellen kívánjuk, hogy sokáig boldogan és megelégedetten viselje a köztiszteltben álló apát-főesperes ur kitüntetésének díszes jelvényét!

— Tiszteletbeli tisztviselők. Udvarhelyvármegye főispánja az e hó 15-iki közgyűlés alkalmából dr Demeter Lőrinc udvarhely-járási főszolgabíró és dr Keith Ferenc vm. aljegyzőt vármegyei tiszteletbeli főjegyzőnek; Szabó Gá-

bor vm. aljegyzőt tisztetbeli főszolgabíróak és Pálffy Jenő szolgabíró vm. th. aljegyzőnek nevezte ki.

— **Szabad Lyceum** Az ismeretterjesztő ingyenes előadások ma (vasárnap) d. u. 2 órakor a szokott helyen, a polgári kör nagytermében kezdődnek. Előadó Spallier József, szakiskolai tanár lesz. Tárgy: Az iparnak a kereskedelemmel való kapcsolatáról.

— **Mulatságok.** A helybeli polgári önképzőkör e hó 26-án (karácson másodnapján) nagy-szabású és igen érdekes műsoru fillérestélyt rendez, a melyen Doros Györgyné felolvas, Simonyi Ernő Gramofon-előadást tart, Nosz Ilonka szaval, Nagy Elemér monologot ad elő, Szabó Gáborné énekel és Szent-Királyi Árpád cimbalmon játszik. A műsört éjjelutánig tartó tánc követi s belépési díj nőknek 40 f, férfiaknak 80 f. Az estélyt Fischer Ferenc r. b. elnök, ifj. Szemerjay Károly r. b. alelnök, Hermann Helen, Bartók Anna és Szabó Ödön rendezik. — Felsőboldogasszonyfalván is ugyanakkor rendez a székelyudvarhelyi iparos ifjuság Barabás János nagytermében virradtig tartó zártkörű táncmulatságot az itteni zenekar közreműködésével. Belépési díj 70 fillér, családjegy 1 K 60 f — Homoródszentmártonban pedig e hó 27-én rendezi a Gazdakör igen változatos műsorral egybekötött kósaras táncmulatságát.

— **Törvényhatósági bizottságunk** e hó 15-én Hollaky Arthur főispán elnöklete alatt tartotta meg ezévi III-ik rendes közgyűlését, melyen a tagok igen tekintélyes számban vettek részt. A szokásos elnöki megnyitó beszédet Jung-Cseke Lajos apát kitüntetésének ünnepélyessége foglalta el s így a főispán röviden üdvözölte a megjelenteket és a közgyűlést megnyitotta. Az első tárgy Dr. Daniel Gábor és társainak Daniel Lajos biztag által benyújtott önálló indítványa, illetve határozati javaslata volt, amely szerint: „a kevés megszakítással két év óta folyó és már-már permanenssé váló obstrukció az állam hitélet és tekintélyét tönkreteszi, az államgépezet rendes működését megakasztja, jelentékeny anyagi és erkölcsi károkat okoz s a parlamentárizmus valódi lényegének felforgatásával a többség akaratának érvényesülését teszi lehetetlenné”. Elmondja továbbá, hogy Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága: „Ezen meggyőződéstől vezéreltetve, az obstrukció tulkapasai ellen minden alkalommal felemelte tiltakozó szavát s rövid időközökben háromszor fordult kérvénnyel az országgyűléshez az iránt, hogy a parlament törvényes rendjét alkotmányos eszközökkel, alkotmányos uton helyreállítani kegyeskedjék”. Helyteleníti, hogy az ellenzéki pártok a 21-es bizottságban nem vettek részt s „reményteljes bizalommal néz a kormányelnök további működése elé s erősen hiszi, hogy a jelen bonyolódott helyzetben is megfogja találni a kivezető utat s képes lesz alkotmányunk teljes épségében való fenntartása s a parlamenti szólás-szabadság respektálása mellett, a törvényes rendet helyreállítani”. Végül pedig így fejezi be a javaslatot: „maguk az ellenzéki férfiak is be fogják látni, hogy a parlament tekintélyének teljes tönkretétele nem hazafias cselekedet s az újabb szomorú események hatása alatt, törvényhozói kötelességük teljesítésével az újban proponálandó 21-es bizottságba való részvételt többé megtagadni nem fogják s együttes erővel, egyező akarral sikerülni fog a házszabályok módosításának vajdó kérdését úgy megoldani, mely az ország felzaklatott közvéleményében is teljes megnyugvással találkozhat s a kényszer-helyzet szülte házszabálysértés teljes jóvátételét fogja szükségképpen maga után vonni”. Többen hozzászóltak eme javaslatához pro és kontra. E közben Dr. Kovácsy Albert alig beszélt két mondatot, kijelentette, hogy „szégyen a vármegyére, hogy Daniel Gábor az ő szünete. Az elnök főispán nyomban felszólította Kovácsyt a sértés visszavonására, de az eredményre nem vezetvén, megindult ellene a székértési eljárás. Tulajdonzó szó öbbséggel maga a törvényhatósági bizottság határozott és szavazás utján 180 K pénzbírsággal büntette a szék-sértőt. A javaslat mellett Daniel Lajos, Szász Ferenc, dr. Solymosy Lajos, Csia Kálmán, dr. Valentsik Ferenc; ellene dr. Kovácsy, dr. Gyarmathy Dezső, Papp Mózes, Gyertyánffy Gábor és Deák Miklós beszéltek. A vita után névszerinti szavazással 6 ellen 81 szavazattal elfogadták a javaslatot. — Délután már kisebb volt az érdeklődés s a tárgyalásra tüzött ügyeket gyors egymásutánban intézték el. A 262 pontból álló tárgysorozat este félhat órakor véget ért.

— **Villamos világítás versenytárgyalás nélkül.** Székelyudvarhely város képviselőtestülete folyó hó 16-án tartott rendkívüli közgyűlésében ismét határozatot hozott a villamos világítás és malom létesítése ügyében. Mult számunkban jeleztük volt, hogy a Ganz és Társa részvénytársaság sajtó munkálataiért a város által kívánt három évvel szemben, egy évnél további felelősséget elvállalni nem hajlandó s e miatt vette újabb tárgyalás alá a képviselőtestület a Ganz-gyár szerződését. Természetesen a polgármester ur ajánlatára — ismét mellőzték az éppen nem fölösleges versenytárgyalást. Bezzog Veszprém szab. kir. város nem vette ily könnyelműen a város érdekét, midőn az ezidei nyár elején hasonló célra nyilvános pályázatot hirdetett. A Ganz és társa részvénytársaságnak sem derogált ott a rendes pályázaton részt venni. Pedig hát akkor is volt oly „tekintélyes és megbízható”, amilyen most. S mégis mi történt? Az állandó választmány Ováry Ferenc orsz. képviselő felebbezése alapján Veszprém városát utasította, hogy az elektromos központ létesítésére hirdessen versenytárgyalást. Holott a pályázat körül Veszprém város még miniszteri szakértőt is meghallgatott, amit nálunk a képviselőtestület egyes tagjai szintén fölöslegesen tekintettek az e tárgyban immár kétszer tartott közgyűlésen s azelőtt is. De hát itt a hangulat határoz s nem a lényeg a fő, hanem a személy, aki az ügy mellett, avagy ellen állást foglal. Azonban egy kis jóakaratu tévedés miatt, mindnyájan fizehetjük a pótdót. Ezt pedig a polgárság aligha jó néven vesszi — a fizetésekor. Csak ezt akartuk röviden megjegyezni a pénteki közgyűlés határozatára. A többi a felsőbb hatóság törvényesen és igazságosan elintézi.

— **Választmányi ülés.** A helybeli jótékony-nőegylet választmánya ma d. u. 2 órakor a vármegyeház kistermében ülést tart, melyen a tea-estélyről beszámolás lesz és az ünnepi segélyezést fogják megállapítani.

— **Diák-bál.** A kollegium ifjusága szokásos táncmulatságát 1905. február 4-én fogja megtartani a „Budapest-szálló” nagytermében. A megalkult rendezőbizottság a szükséges lépéseket már megtette.

— **Városi közgyűlés.** Városunk képviselőtestülete pénteken d. u. 3 órakor Szakács Zoltán polgármester elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Névszerinti szavazással meghatározták, hogy a Zalogkölcson intézethez 25,000, az Ipari és Gazdasági Hitelintézetekhez 20,000 és az Udvarhelymegyei takarékpénztárhoz pedig mintegy 100,000 koronát helyez el a város kezelése alatt álló alapokból jövő évből gyümölcsözés végett. Ezután a villamosági telep és malom létesítése ügyében szótöbbséggel határozott; elfogadván a Ganz-gyár egyéves felelősségét. A közkórházzal szemben levő terület eladásának ügyét az 1905. január 16-án tartandó közgyűlésre újabb tárgyalásra tüzték ki. Végül pedig özv. Szabó Józsefné kérésére neveltetési célokra 1910. végéig évi 300 K kegydíjat szavazott meg a közgyűlés. Több tárgy hiányában, a polgármester a képviselők eljenzése között a közgyűlést be-rekesztette.

— **Fillérestély.** A helybeli jótékony nőegylet e évben utolsó fillérestélyét szerdán tartotta meg. Az estélyen igen tekintélyes számban jelent meg városunk legelőkelőbb közönsége s a kitünően sikerült műsor minden egyes számát zajos tapsokkal honorálta. A műsorban változás állott be, a mennyiben a tödövéz. pusztításairól Dr. Kovács Géza tartott felolvasást, melynek végeztével egy határozati javaslatot nyújtott be az elnökséghez, hogy városunk hölgyközönsége s maga a nőegylet álljon a mozgalom élére és juttassa sikerhez a vármegyénkben felállítandó sanatoriumot. Az elmaradt két pontért e helyen is a közönség szíves elnézését kéri a rendezőség annál is inkább, mert az nem rajta mult.

— **Kik voltak a tea-estélyen.** A jótékony nőegylet e hó 10-iki teaestélyén ott volt a sz. sz. sz. özv. Ugron Lázárné, dr. Damokos Andorné, özv. Török Pálné, Szabó Istvánné, Benedek Rózsika, Bagossy Béláné, Bodor Mihályné, Felegyházy Antalné, özv. Bartha Károlyné, dr. Kassay Albertné, Gálffy Endréné, Fülöp Istvánné, Dr. Nagy Sámuelné, Lányi Iréné, Bod Károlyné, Dr. Pal Ernőné, dr. Solymosy Lajosné, Müller Károlyné, Szentpétery Ferencné, Nosz Gusztávné, Németh Albertné, Biró Sándorné, Biró Irma, Dózsa Jakabné, Betegh Pálné, Dollny Róbertné, Máthé Pálné, Máthé Domokosné, Biró Áronné, özv. Szakács Mózesné, Székely Dénesné, dr. Lukácsy Istvánné, Vajda Lajosné, Simó Mátyásné, Barsav Károlyné, Vajda Ferencné, dr. Vass Lajosné, Szabó Gáborné, dr. Török Pálné, Embery Árpádné, Szakács Zoltánné, Amberboy Józsefné,

Koncz Arminné, Manheimné, Persián Jánosné, Dorner Béláné, özv. Groákné, Steinburg Ottóné, Becsek Aladárné, Demény Ferencné, dr. Valentsik Ferencné, Damokos Andorné dr. Kovácsy Albertné, özv. Kabos Károlyné, Rössler Károlyné, Hein Pálné, Homolay Lajosné, özv. Ugron Istvánné, Szöllösi Samuné, dr. Göllner Béláné, dr. Kovács Gezané, Jánossy Pálné, özv. Szabó Károlyné, Boc Endréné, Reodiger Gyuláné, Petrányi Miklósné, dr. Toflerné, Ferenczy Ferencné, dr. Egyed Balázné, Fankovits Gyuláné, özv. Gyarmathy Sándorné, özv. Kassay Endréné. — **Leányok:** Ferenczi Ráki, Irén és Margit, Bartha Margit, Rózsika és Iluska, Kassay Irén, Felegyházy Mariska, Gálffy Erzsike, Lányi Rózsika, Bod Emma, és Etelka, Solymosy Ágnes, Krizsó Erzsé, Langer Adolf, Lendvay Mariska és Gabriella, Müller Klára és Janka, Hein Eszti, Nosz Ilonka, Biró Mili, Dózsa Sárika, Jánossy Bea, Piskóti Irén, Manya Margit, Madarász Véri és Mari, Varró Berta, Madarász Bea, Jakab Klára, Steinburg Papi, Reodiger Erzsé, Melau, Szöllösi Irén, Diószeghy Margit, Medgyes Emma, Varga Ida, Lestyan Margit és Koncz Margit.

— **Névjegyeket** a küszöbön levő új-év alkalmából legcélszerűbb már most megrendelni. Legnagyobb választék, legdivatosabb minták: Betegh Pál könyvnyomdájában található, ahol megfelelő borítékokból is nagy raktár áll a m. t. közönség rendelkezésére.

— **Felülfizettek a tea-estélyen:** Buda Gyula 2, Bagossy Béla 1, dr. Nagy Sámuel 1, dr. Kassay Albert 1, Máthé Pal 4, Biró Áron 2, özv. Szakács Mózesné 1, dr. Lukácsy István 10, Vajda Lajos 5, Reichel Alfred 2, Vajda Lajosné 10, Neumann czég 2, Simó Mátyás 1, dr. Damokos Andor 3, Barsay Károly 2, Vajda Ferenc 2, özv. Török Pálné 1, özv. Ugron Lázárné 1, Embery Árpád 7, Mannheim trafikós 4, több tiszt 6, Koncz András 1, özv. Kis Ferenczné 2, Lechner Gyula 1, Damokosné 1, dr. Kovácsy Albert 2, Rössler Károly 2, Kállay N. 1, Hein Pal 1, Fabian czég 10, Homolay Lajosné 5, dr. Valentsik Ferenczné 1-20, Vajna Zoltán 1, Szöllösi Samu 6, Lengyel József 2, Lengyel Vilmos 1, Szabó Gyuri 3, Wirker Ernő 1, Ferenczy János 1, Göllner Béla, Ujvárosi Károly 1, Menyhart András 2 koronát. Felülfizetésekből befolyt 114 K 26 f. — **Bevételek:** 1. adakozásból 454-70 K 2. Belépő jegyekből (melyből 114-20 K felülfizetés) 326.20 K. 3. Ételek, italok és egyébektől 1006-20 K. Összesen 1787-10 K. — **Kiadás:** (megközelítőleg) 896 K. Tiszta jövedelem 891-10 K.

— **Karácsoni és új-évi ajándékok senki se vásároljon** addig, amíg Betegh Pál könyv-, papír-, író- és rajzszert., zeneműkereskedésében a most érkezett rendkívül dús választékú finom dobozos ívelpapirokat, képes és mesés dísz könyveket, ifjúsági iratokat, valamint bárki részére legalkalmasabb ajándéktárgyakat meg nem tekint. A magyar és külföldi irodalom legjelesebb műveiből nagy raktár áll rendelkezésre. A Szent-István-Társulat kiadványaiból teljes raktárt rendezett be. A Szent-István-Társulat kiadásában megjelent „Családi Regénytár” és „A magyar nép könyvtára” összes kötetei is raktáron vannak fősúlyt helyez az irodalom kiváló műveire s így minden szülő nyugodtan adhatja gyermekei kezébe az itt vásárolt könyveket. Fénykép- és képes levelező-lap, valamint emlékalbumok díszes sorozata van raktáron.

— **Más bevételek a tea-estélyen.** Ételek, italok és különböző tárgyak elárulásából befolyt: jux-bazárból özv. Groák Béláné és dr. Török Pálné beadtak 74-50 K; pezsgőből Demény Ferencné, Szabó Gáborné és Göllner Béláné 167-80 K; cukrászda Becsek Aladárné, Szakács Zoltánné és Vass Lajosné 74-34 K; szivarból Szabó Istvánné, dr. Solymosy Lajosné és Diószeghy Margit 45-98 K; virágból Nosz Ilonka 28-02, Vajda Lajosné 10-30, Dózsa Sárika 12 K; ételek, italokból Lendvay Mariska, Szöllösi Irén, Manya Margit és Felegyházy Mariska (részben virágból is) 121-44; két asztalnál Jánosy Bea 20-56, Ferenczy Margit 33-90 K; Ferenczy Irén 27-44; Lányi Rózsika 35-36 K. — Összesen 117-96 K.

— **Orvosi kitünőségek** egyhangú véleménye az, hogy a Zoltán-fele csukamájolaj, melynek rossz szaga, íze nincsen a gyermekek legjobb erősítő és tápszere; miért is ajánlatos ezt is számításba venni a ragályos betegségek elleni védekezésnél. Üvege 2 K a készítő Zoltán B. gyógyszerárban Budapest és a helybeli gyógyszerárakban.

— **Új napilap Kolozsvárt.** Független politikai napilap indul meg Kolozsvárt e hó 25-én: Napló címen. Az új lap főszerkesztője: dr. Ovári Elemér; felelős-szerkesztője: Szász Ödön. — s minden nap korán reggel jelenik meg bő tartalommal.

572—1904. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszék 1904. évi 4920. számú végzése következtében Dr. Pál Ernő ügyvéd által képviselt Székelyudvarhelyi Zalogkölcson Intézet javára Márton Pál és t. h. abásfalvi lakosok ellen 190 K s járulékaik erejéig 1904. évi október hó 8-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 680 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Márton Pál, Márton István, Márton Mózesnél 12 szekér széna, 20 kalangya zab, 3 szekér, 1 sertés, és 30 juh nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró-ság 1904-ik évi V. 323—1 számú végzése folytán 190 K tokekövetelés, ennek 1904. évi augusztus hó 10 napjától járó 6 százalékos kamatai, 1/3 százalék váltódíj és eddig összesen 89 kor. 68 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig H. Abásfalván alpereseknél leendő eszköz-lésére 1904. évi december hó 28-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében kézpénzfizetés mellett, a legelőbbit ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt H. Oklándon, 1904. évi december hó 9. napján.

POLLÁK IGNÁC,
kir. bir. végrehajtó

544—1904. vghti szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kereskedelmi kir. törvényszéknek 1904. évi 4559. számú végzése következtében Dr. Pál Ernő ügyvéd által képviselt M. Cornik Honestung cég javára, Bartha Andor bardói lakos ellen 237 K 65 fillér hátrálék s járulékaik erejéig 1904. évi január hó 27-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 4 ökör nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró-ság 1904. év V. 344. sz. végzése folytán 237 K 65 fillér tokekövetelés és eddig összesen 75 K 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Bardoczon alperesnél leendő eszköz-lésére 1905. évi január hó 11-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében kézpénzfizetés mellett, a legelőbbit ígérőnek szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Oklánd, 1904. évi dec. hó 7. napján.

POLLÁK IGNÁC,
kir. bir. végrehajtó.

37—904. szám.

Koreshmaház bérbe-adása.

Lövéte község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező 175 házszámú koreshmaház f. 1904. évi dec. hó 22-én délelőtti 9 órakor Lövéte község házában, tartandó nyilvános árverésen az 1905, 1906. és 1907. évekre a többet ígérőnek bérbe adatik.

Kikiáltási ár 470 korona.

Bánatpénz ennek 10 százaléka.

Árverési feltétel: A koreshmaház ez idő szerint italmérési jog nélkül adatik bérbe azen kikötéssel, hogy ha a község időközben az italmé-

rési jogot megkapná, úgy bérbevevő a község italmérési jogát tartozik gyakorolni. Részletes feltételek a községi előljáróságnál megteudhatók.

Lövéte, 1904. december hó 6. án.

Az előljáróság nevében

Mihály József, községbíró.

Igen alkalmas utazásoknál.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Sarg-féle **Kalodont**

nélkülözhetetlen
fogtisztító-szer.

Elsőrangú hygienikusok elismerik, hogy egészségünk fenntartásánál nem nélkülözhető a fogak és szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hárrithatók el ez által Ennél legsikeresebbnek bizonyul a „KALODONT”, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesti.

Sarg-féle **Szappan**
szilárd és folyékony
a bőrt fehérré
és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

Sarg-féle Glycerin szappan an-
gy felnőtteknél, mint gyermekeknél leg-
gyöngébb korban a legkitűnőbb tisztító szer-
nek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr.
Hebra tanár, Schauta, Frühwald, Breus Ká-
roly és Gusztáv, Schandlbauer stb. által a
legjobb eredménnyel használják.

Apró hirdetések.
E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel
8 fillérért közül a kiadóhivatal.

**Karácsoni és uj-évi aján-
dék tárgyak** — csak felnőttek részére —
— dús választékban, leszáll-
ított áron; karácson-fadisek, valamint az ün-
nepekre egész friss mindennemű fűszerárak a leg-
tisztább kezeléssel; a híres debreczeni és ki-
kikindai lisztek; valódi angol, Jamaikai és
belföldi rumok, legjobb minőségű teák (kanna-
jeggyel) és friss teasütemények; ugyszintén üveg-,
porcellán edények és szervizek; háztartási cikkek,
étkező eszközök, tükrök; függő, asztali és fali
lámpák rendkívül nagy választékban, leszállított
árak mellett kaphatók Szentpétery Gergely
kereskedésében Székelyudvarhelyt.

Marhahus a legjobb és friss minőségben
kilója I. o. 36 kr., II. o. leve-
hus 32 kr. Balassy Ignác mészáros és
hentesnél Székelyudvarhelyt, Kosuth-utca 14., a
hol naponta friss virsli, kolbász, parizer, kassai
és szebeni felvágottak, lengyel kolbász, szafaládé,
sonka és füstölt-hus szintén mérsékelt árban kap-
ható. Borju- és sertéshus ugyanott.

Ingyen és bérmentve. Az uj-
ság min-
den előfizetője kivétel nélkül megkapja az Ujság
politikai napilap nagy képes naptárát. Az Ujság
husvétii ajándéka a Herceg Ferenc album lesz.
Allami, megyei, városi tisztviselők, lelkészek,
tanárok, tanítók Az Ujság öt kedvezményes, havii
2 korona árban kapják. Megrendelő cím: Az Ujság
kiadóhivatala, Budapest, Kerépesi-ut, Az Ujság
előfizetési ára: 1 óra: 2. 40. 1/4 évre 7. 1/4 évre:
14 1 évre: 28.

Eladó verő malacok Kovács Domokosnál Sz.
udvarhelyen Szt. Imre utca.

Gyarmathy István épület és
butor
asztalos
Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 40. sz. alatt
elvállal és pontosan teljesít minden e szakba tartozó mun-
kákat. — Karácsoni, uj-évi és más alkalmakra készít csinos
ajándék- és emléktárgyakat
a legújabb rajzok és minták szerint, jótállás mellett. —
Jelszava: **szolid munka, jutányos ár és pontosság!**

Gyümölcsfák,
diszfák, boglyfák, akácok stb. fák beszer-
zésére a legjobb és leggazdagabb választékú
beszerzési forrás a **Fischer** és
társaság 30 holdas faiskolája Nagy-
enyeden. Árjegyzékek
magyar, német és oláh nyelven
ingyen küldetnek szét.
A legjobb ültetési időszak az ősz.

Réz- és ru ggyanta-bélyegzők egyesek
hivatalo
testületek számára, va-
lamint „Gumosit” jelző
készülékek üveg, por-
cellán-, vas-, bádóg-, kő,
fa, vászonn, zsák, vitorla-
vászonn, jute, posztó és
állatok jelzésére, égető
vasak, érc értékjegyek
ajtó-táblák; bronz ajtó
tábla vésett névvel, horganyból fekete alappal öntött ter-
mészetes fényezett betűkkel, ajtó- és kulcszámok, mono-
grammok pecsétnyomónak és ruhajelzéshez, valamint him-
zéshez, „Diadal” legelőbbit és legjobb ru ggyanta kézi-
nyomda kaphatók és megrendelhetők **Betegh Pál** könyv-,
papir-, író- és rajzszerkereskedésében Székelyudvarhelyt,
(Kossuth-utca.)

**Baróthi
múmalom**

lisztörleményeit a helybeli piacon
üzletembe bevezettem. Miért is
ajánlom a nagyrédemű közönség
figyelmébe és próbamegrendelésé-
vel meggyőződést szerezni ezen
lisztek jóságáról és versenypes-
ségéről.

Árak:

Kalácsliszt 0-ás	1 kgr. 16 kr.
I. rendű szép kenyérliszt	„ 14 kr.
II. rendű szép kenyérliszt	„ 12 kr.
Szítált rozsliszt.	„ 11 kr.

Kiváló tisztelettel:
STERBA ÖDÖN.

Schmidthauer-féle Igmándi keserűviz, reggelenként félpohár-
ral használva,
meglepően gyors és nagy-
szerű sikerrel pótolja otthon
elkövéredés, szívelhájásodás
hatásosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizek meg sem közelítik és saját érdekében cselekszik, ki helyette mást nem fo-
gad el. — Utasítás mellékelve. — Kapható Székelyudvarhelyen Gergely János utóda TAMÁS BALAZS ur üzletében.
Főszékülködés a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban — Egész üveg 50 f. félüveg 30 f. — Az cgyadüli természetes keserűviz,
mely kis üvegben is kapható.

Legolesobb, legjobb divatlap

a „Budapesti Bazár”, mely tősgyökeres magyar ujságot a „SZEKELY-UDVARHELY” előlzető — különös kedvezmény gyanánt — negyedévre 1 K 50 fillér helyett 1 K 30 fillérért rendelhetik meg a „Szekely-Udvarhely” kiadóhivatalában. A „Budapesti Bazár” iránya mindenkor összpontosul e három szóban:

Izlés! — Takarékoság! — Munka!

Fűszer-, porcellán- és üvegekerekedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!

— Üvegenként csak 8 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitünő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epeképzés rendtelenségében, az epekövek eltakarítását szembe-tűnően könnyíti, a bélhurut minden nemében, a nyálkás aranyrben, hasszervi dugulásokban, huygkó képződéseiben, mézes huygárban, görvly- és mirigydgokban, angolkóros csontlgyulás- és sorvadásokban. — A legkitünőbb üdőt ital, borral vegyítve páratlan! — Hetenkint háromszor friss töltés! — Raktári SZENTPÉTERY GERGELYNÉL, Székelyudvarhelyt

Kérem a cégre ügyelni!

Kászoni Fokrt vize 12 fillér!

Boros-fortás borvize 8 fillér!

Tessek elolvasni! Elolvasatlanul le nem tenni s tovább ajánlani!

Szekelyudvarhelyt a Fő-piactéren kiadók az alábbiak:

Iroda, vagy raktárnak való szoba; pincék, gabona-elárusító hely hámbárokkal; nyílt bazárnak átalakítható hely; fényképezőszek, terve szerint átalakítandó helyiségek!

1. **Két udvari lakás**, — kivánság szerint újból átalakítandó — mely áll 2—2 szoba, konyha, kamara, pince és egyéb hozzátartozandókkal — a földszinten.

2. **Egy szép nagy világos szoba** konyhával — földszint az udvaron.

3. **Egy udvari szoba** magános lakónak, iroda helyiségnek, raktárnak, vagy szabónak műhelyül **azonnal kiadók**. — A 2. és 3. pont alattiak **azonnal el is foglalhatóak**, míg a többiek — megfelelő átalakítás után — Szent-Mihály napkor: **szept. 29-én**. A ház a város legforgalmasabb helyén van azért a lakások különösen alkalmasok azoknak, kiknek érdekük, hogy a főpiacon egyenek s a kapu elé kirakatokat tesselelek. Ezen helyiségek csakis csendes foglalásu, gyermek telen családoknak, vagy magánosoknak adatnak ki!

4. **Raktárnak** — gabonának vagy bárminek — 3 nagy száraz, szellős pince-helyiség **azonnal kiadó és átadható!**

5. **Gabona kimérő és elárusító hely** (kimérő hámbárokkal), kicsinyben való elárusításhoz kiválóan alkalmas és nagyforgalmu hely.

6. **Nyílt bazárnak** — megegyezés szerint átalakítható — kapualj!

7. **Önálló lakás** külön udvarral és kerttel, konyha-kertészetnek különösen alkalmas, kitünő és bővizű kúttal. Vidékről beköltözni akaró gazdálkodónak nagy udvarral. Fakereskedőnek, aki a hetipiacon vásárol be deszkát, fát és a helybeli iparosok stb.-inek elárusítja, kiválóan alkalmas, mert szemben van a főpíaccal, a jó karba helyezett Gábor-utában. Egy nagy és két kisebb szoba, kamara, egy igen nagy, valamelyes műhelynek alkalmas nagy világos, szellős pince-lakással; egy kisebb pince és egy földi pincével, istálló, szekérszín, nyitott és zárt sütő, sertés és csukol stb.-ivel felszerelve **azonnal vagy Szent-mihály naptól 3, vagy 6 évre kiadók s azonnal elfoglalhatók.**

Értekezhetni írásban vagy szóval a tulajdonosnál: **nagysolymosi**

Koncz Ármín gyógyszerészszel.

az irodájában Székelyudvarhelyt.

Védjegy: „Horgony”.
A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller

egy régjonak bizonyult háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, csúznál és meghüleseknél bedőresöléskeppen használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjelgyezssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2-korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapestben. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szerküldés.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-féle**

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-felét** kérjük, mivel sok haszontalan utáuzata van.

Egydoboz hatvan fillér.

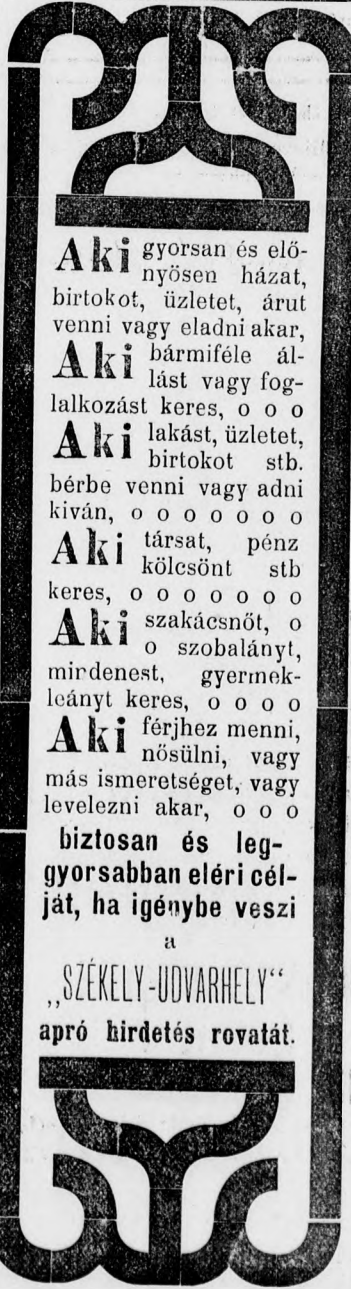
Csak Réthy-felétogadjunk el!

Benedek, Nagy és Konrád
első szekely cipőraktára Sz-udvarhelyt, Kossuth-u.
Dus választék csinos és tartós **cipőkben!**
Mérték utáni megrendelés pontos kivitele. Fredin cipőkenőcs kapható. Egy doboz 60 fillér.

Brázay-féle Sósborneszsz.

Brázay-féle sósborneszsz kitünő szolgálatot tesz olyan embereknek, akik sokat járnak, vadászoknak, turistáknak, szóval minden sportférfinak, mint izomnedzőszer. Nyomban eloszlik a legnehezebb fáradtság is, ha erős testmozgás után bedőrsöljük magunkat tetőtől talpig sósborneszszszel.

Aki gyorsan és előnyösen házat, birtokot, üzletet, árut venni vagy eladni akar,
Aki bármiféle állást vagy foglalkozást keres, o o o
Aki birtokot stb. bérbe venni vagy adni kíván, o o o o o o
Aki társat, pénz kölcsönt stb keres, o o o o o o
Aki szakácsnőt, o o szobalányt, mirdenest, gyermekleányt keres, o o o o
Aki férjhez menni, nősülni, vagy más ismeretséget, vagy levelezni akar, o o o
biztosan és leggyorsabban eléri célját, ha igénybe veszi

„SZEKELY-UDVARHELY” apró hirdetés rovatát.

GÖZCSÉPLŐ KÉSZLETEK
KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
GŐSÉP ÜZLETEK IS KÖTTETNEK

AGRARIA

A SZAB. OSZTR. MAGYAR ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG RESZICZAI MEZŐGAZDASÁGI GÉPÉSZVÁRAZNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ „AGRARIA” HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT, MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ FORGALOMBA.

„FONTOS!”

ÁLTALÁNOSAN ELSMERVE!

A VESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KIALLITÁSÁN BEMUTATOTT NYILVÁNOS SZÁNTÁSÉRT NAGY ARANY ÉREMMEL ÉS DISZOKLEVÉLLEL KITÜNTETTTVE.

PÁROS SORU VETŐGÉPEINK TULSZÁRNYALTAK AZ IDEGEN GYÁRTMÁNYOKAT ÁRANY ÉREMMEL KITÜNTETTTVE. MINDEN TALAJHOZ MEGFELELŐ VETÉS UTASÍTÁS JUTÁNYOS ÁRAK

ÁRJEGYZÉKÜNK MINDEN GAZDÁNAK FONTOS TANÁCSADÓ, ÉS KIVÁNAZTRA DUMENTESEN KÜLDETIT!

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZÍM: **„AGRARIA” BUDAPEST.**

